

Gewijzigde premieregels onroerend erfgoed

Waarschijnlijk heeft u als kerkfabriek ervaring met het aanvragen van een erfgoedpremie. De instroom van zulke premie-aanvragen oversteeg de laatste jaren de mogelijkheden van de Vlaamse regering waardoor het onmogelijk werd om de premie binnen een redelijke termijn toe te kennen; op die manier ontstond er een wachtlijst van 6/7 jaar. Voor premies volgens de bijzondere procedure omvatte de wachtlijst eind 2019 nog 456 dossiers voor een totale premieverwachting van 239.187.901,14 euro waarbij beschermde religieuze gebouwen beroep doen op ongeveer de helft van deze subsidies.

Het oplossen van de wachtlijst was dan ook (opnieuw) een belangrijk thema in de beleidsnota 2019-2024 voor het beleidsveld onroerend erfgoed.

Sinds december 2020 zijn de premieregels voor onroerend erfgoed gewijzigd. De Vlaamse Regering gaf haar goedkeuring om de aanvraagprocedures voor erfgoedpremies en meerjarenpremieovereenkomsten te wijzigen. Er is sprake van een verhoging van de erfgoedpremie volgens de standaardprocedure en de invoering van een nieuwe premie via oproep.

Standaardprocedure

Het is de bedoeling regelmatig onderhoud financieel te blijven stimuleren. Het bedrag van de erfgoedpremies volgens de standaardprocedure wordt in functie daarvan verhoogd van 25.000 euro naar 250.000 euro. Wachtlijsten wil men hier absoluut vermijden.

De erfgoedpremie volgens de standaardprocedure kan jaarlijks slechts één keer aangevraagd worden. De som van de kostenramingen in een periode van vijf opeenvolgende jaren mag echter niet meer bedragen dan 500.000 euro.

Wanneer erfgoed tijdens het jaar vaststelt dat ze niet meer kunnen voldoen aan de vraag, zal de focus liggen op het toekennen van kleinere onderhoudswerken. Op dat moment wordt het maximumbedrag verlaagd tot 50.000 euro. Deze maatregel zal slechts in uiterste nood worden toegepast en dit enkel op dossiers die zijn ingediend na de beslissing tot verlaging van het bedrag.

Thematische oproep

Men wil het premiestelsel wapenen tegen wachtlijsten. Van het vraag gestuurde systeem dat bestond, wil men evolueren naar een aanbod gestuurd systeem. De voornaamste verschuiving ligt daarbij bij de bijzondere procedure. Waar het tot december 2020 altijd mogelijk was om een premiedossier volgens de bijzondere procedure in te dienen, zal dat door een verschuiving naar een premiesysteem 'met oproepen' veranderen in een systeem waarbij op uitnodiging dossiers kunnen worden ingediend, op vaste en beperkte momenten, en waarbij vooraf duidelijk wordt gecommuniceerd welk budget er te verdelen is. Grote restauratieprojecten zullen voortaan thematisch behandeld worden. Er kunnen maar zoveel dossiers worden geaccepteerd als er budget is. Daarom wordt een jury-element geïntroduceerd: er zal een afweging worden gemaakt welke dossiers er zullen worden geselecteerd.

De thematische oproepen spelen in op de actualiteit en op vakmanschap. Men kijkt dan naar de bredere maatschappelijke meerwaarde van projecten, de mate van innovatie, herbestemming, duurzaamheid, sociale functies, publieke toegankelijkheid,... Maar ook de traditionele restauratiedossiers zullen nog aan bod komen. Zo kan je een meerjarenpremieovereenkomst aanvragen, bedoeld voor uitzonderlijke projecten waarvan de restauratie over meerdere jaren gespreid moet worden.

Meer info vind je op de website van Onroerend Erfgoed: www.onroenderfgoed.be